

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАММА

«Логопедія. Спеціальна психологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Вчитель-дефектолог. Вихователь дітей з вадами психофізичного розвитку, вчитель загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ Голова

вченої ради

_____ В. Д. Будак

(протокол № _____ від _____ р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ р.

Ректор _____ В. Д. Будак

(наказ № _____ від _____ р.)

Миколаїв 2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	Першого рівня вищої освіти(бакалавр)
Галузь знань	01 Освіта /Педагогіка
Напрямок	016 Спеціальна освіта
Освітня програма	Логопедія. Спеціальна психологія
Кваліфікація	Вчитель-дефектолог. Вихователь дітей з вадами психофізичного розвитку, вчитель загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням.

«ПОГОДЖЕНО»

навчально-методичною комісією
університету

голова _____

(протокол № від р.)

вченою радою факультету
педагогіки та психології

голова _____

(протокол № від р.)

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО
кафедрою спеціальної освіти
завідувач

_____ Н.В.Савінова

(протокол № від р.)

Керівник проектної групи
доктор педагогічних наук,
професор

_____ Н.В.Савінова

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 016 Спеціальна освіта) у складі:

1. Савінова Наталія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Пахомова Наталія Георгіївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи психолого-педагогічного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

2. Кузнецова Валентина Петрівна, головний спеціаліст управління освіти Миколаївської міської ради

Основне призначення цього стандарту полягає у визначенні мінімальних державних вимог до мети, принципів, змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів (ВНЗ) і наукових установ (НУ), спрямованої на підготовку фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти ступеня бакалавра за напрямом 016 «Спеціальна освіта», що відповідає першому кваліфікаційному рівню освіти Національної рамки кваліфікацій (НРК) та передбачає набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних діагностичних, реабілітаційних, консультативно-просвітницьких і корекційних проблем у галузі спеціальної освіти, оволодіння методологією наукової та корекційно-педагогічної діяльності.

Структура цього стандарту зумовлена логікою підготовки фахівців зі спеціальної освіти, яка визначає послідовність і наступність у реалізації таких операцій (дій) її виконавців (розробників освітньо-професійних програм):

1. Цілепокладання (визначення мети, принципів освітньої діяльності ВНЗ і НУ за спеціальністю).
2. Формулювання нормативних вимог до базового рівня підготовки абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю, їх диференціювання за програмами підготовки (освітньо-професійною та освітньо-науковою).
3. Розподіл кредитів ЄКТС для опанування освітньо-професійної та освітньо-наукової програм підготовки бакалаврів.
4. Відпрацювання системи компетентностей випускників ВНЗ і НУ за спеціальністю з урахуванням визначених замовниками (працедавцями) первинних посад та виробничих функцій.
5. Структурування нормативного змісту на основі структурно-логічної схеми, його узгодження з варіативною частиною відповідно до профілю програми.
6. Конкретизація форми атестації випускників.
7. Врахування державних вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості за спеціальністю.
8. Врахування державних вимог до реалізації цього стандарту в освітній діяльності ВНЗ і НУ.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 016 Спеціальна освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського Факультет педагогіки та психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр. Вчитель-дефектолог. Вихователь дітей з вадами психофізичного розвитку, асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням
Офіційна назва освітньої програми	Логопедія. Спеціальна психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання: 3 роки та 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат НД № 159 70 76 від 10.06.15 ДІА до 01.07.2020 р. Акредитована в 2015 р. Наступна акредитація в 2020 році
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 7 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців (до 01.07.2020 р.)
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Визначення нормативного терміну та змісту навчання, нормативних форм державної атестації; встановлення вимог до змісту, обсягу та професійної підготовки фахівця за І (бакалаврським рівнем); розроблення та коригування навчальних планів і програм навчальних дисциплін і практик; розроблення та коригування варіативної частини освітньо-професійної програми підготовки фахівців та засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки фахівця; визначення змісту навчання як бази для опанування новими спеціальностями, кваліфікаціями; визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Зміст теоретичних знань: теоретичні засади корекційно-педагогічного процесу, що визначені Держстандартом, в тому числі й теоретичні основи наукових галузей, які відповідають підготовці фахівця зі спеціальної освіти. Мета навчання: набуття академічної (професійної) кваліфікації для фахівця спеціальної освіти у загальноосвітніх, загальноосвітніх закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням, загальноосвітніх спеціальних закладах. Об'єкт вивчення: є цілісний корекційно-педагогічний і навчально-реабілітаційний процеси, зокрема, методичні системи попередження і подолання порушень психічного і (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з порушеннями психофізичного розвитку, способи організації практичної та теоретичної взаємодії учасників освітнього корекційного процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності. Предмет вивчення (філософські, загальнонаукові, педагогічні засади

	<p>спеціальної освіти; актуальні проблеми корекційного навчально-виховного процесу, інноваційної корекційної діяльності; сучасні підходи до організації діагностичного, реабілітаційного, консультативно-просвітницького і корекційного процесу).</p> <p>Методи і засоби: Здобувач вищої освіти має оволодіти системою методів і засобів, які застосовуються у суміжних науках та методів і засобів, які застосовуються в теорії й методиці організації корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу, набути досвід застосовування їх на практиці.</p> <p>Інструментарії та обладнання: набуття методик корекційного навчання і виховання; вмінь і навиків використання інструментів і обладнання, інформаційно-комунікативні технології, необхідних в освітньому корекційному навчально-виховному процесі.</p>
Орієнтація освітньої програми	В ОПП орієнтація на поглиблення практичних знань має чітке інноваційне визначення, виразну суспільно-державну орієнтацію, охоплює науково-об'єктивні принципи, відкриває простір для розвитку творчості студента і викладача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	
Особливості програми	Професійний стандарт на момент укладання стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта відсутній.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Сфера працевлаштування – загальноосвітні і спеціальні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади, реабілітаційні центри. Заклади системи МОН, МОЗ, Міністерства праці та соціальної політики тощо.</p> <p>Здійснюється замовником (працедавцем) на посаді вчителя-дефектолога (відповідно до спеціалізації), консультант-дефектолог, вихователь дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням, вчителя-реабілітолога.</p>
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою другого циклу за цією галуззю або суміжною. Можливість викладати або посідати керівні посади у спеціальних закладах освіти, реабілітаційних центрах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – особистісно-орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами та лабораторними заняттями. Переважно навчання відбувається в малих групах (до 20 осіб) з використанням інформаційно-комунікативних засобів навчання та навчання іноземною мовою, інноваційних форм роботи, традиційних та нетрадиційних методів навчання.
Оцінювання	<p>Методика контролю знань і норм спрямована на забезпечення ритмічної роботи, об'єктом якої є змістовий модуль як структурована сукупність навчального матеріалу. Кожний такий модуль завершується поточним контролем знань (тематичний залік, контрольна робота тощо) та одержанням рейтингової оцінки за різні види навчальних вправ.</p> <p><i>Декілька різновидів контролю:</i> тестові завдання для вхідного (попереднього), проміжного і підсумкового (результативного) обстеження студентів, самостійні та контрольні роботи, індивідуальні завдання, звіти про виконання лабораторних і практичних робіт, творчі роботи та дослідні проекти. <i>Форми контролю:</i> усні, письмові та дистанційні.</p>

	<p>Критерії оцінювання результатів виконання завдань доводяться перед початком виконання студентами письмової модульної контрольної роботи.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль відображає міру компетентності студента з навчальної дисципліни і проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в термін, установлений графіком навчального процесу.</p> <p>Семестрова оцінка з навчальної дисципліни є комплексною характеристикою компетентності студентів, яка враховує результати виконання всіх видів навчальних робіт протягом семестру та результати модульних і підсумкового контролю знань. До екзаменаційного контролю з навчальної дисципліни не допускається студент, який не виконав усіх робіт, поточного контролю, передбачених робочою навчальною програмою.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Бакалавр (рівень 6): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній навчально-виховній, навчально-реабілітаційній), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Особистісні:</p> <p>ЗК-1.1. Світоглядна компетентність. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.</p> <p>ЗК-1.2. Морально-етична компетентність. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи), (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній діяльності).</p> <p>ЗК-1.3. Функціонально-поведінкова компетентність в спеціальній освіті. Здатність до виконання власних професійно-функціональних обов'язків; вміння дотримуватись норм загальнолюдського і професійного етикету; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність під час освітньої та професійної діяльності; досвід відповідального і сумлінного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків).</p> <p>ЗК-1.4. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції фахівця-дефектолога, вихователя дітей із порушеннями психофізичного розвитку, асистента вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей,</p>

толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей. Знання найвидатніших культурних здобутків України; уміння застосовувати культурологічні знання на практиці; естетичний досвід.

ЗК-1.5. Міжособистісна взаємодія. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, дітьми без та з порушеннями психофізичного розвитку та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення корекційно-педагогічних і навчально-реабілітаційних ситуацій і конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань..

ЗК-1.6. Адаптивна. Здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають корекційне навчання, розвиток і виховання та навчальну реабілітацію дітей дошкільного, шкільного віку і підлітків, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

ЗК-1.7. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє ефективності корекційно-реабілітаційного процесу, розвитку й саморозвитку особи з порушеннями психофізичного розвитку, творчому підході до корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу в спеціальних і загальноосвітніх закладах, навчально-реабілітаційних центрах. Здатність оцінювати результати корекційно-педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності корекційного процесу в закладах Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я і Міністерства соціальної політики; здатність до корекційно-педагогічної і навчально-реабілітаційної рефлексії.

ЗК-2. Соціальні:

ЗК-2.1. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема осіб із порушеннями психофізичного розвитку; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України, (знання конституційних прав і обов'язків; уміння налагоджувати міжособистісні відносини; досвід соціальної взаємодії у процесі навчальної і професійної діяльності).

ЗК-3. Інструментальні:

ЗК-3.1. Комунікативна компетентність. Здатність спілкуватися державною мовою та володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології в спеціальності.

ЗК-3.2. Дослідницько-праксеологічна компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі корекційно-педагогічної діяльності. Знання основних методів

	<p>наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної та навчально-реабілітаційної діяльності.</p> <p><i>ЗК-3.3. Здоров'язбережувальна компетентність.</i> Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в корекційно-освітньому, навчально-реабілітаційному середовищі та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p><i>ЗК-3.4. Інформаційно-комунікаційна (відповідно нозології).</i> Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій, невербальних засобів комунікації з урахуванням психофізичного порушення дитини задля розв'язання абілітаційних, корекційних, реабілітаційних і комунікативно-мовленневих задач у професійній діяльності фахівця-дефектолога, вихователя, асистента вчителя й у повсякденному житті.</p> <p><i>ЗК-3.5. Загальнонавчальна.</i> Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей дошкільного і шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку; чинним нормативним забезпеченням спеціальної освіти тощо.</p> <p><i>ЗК-3.6. Інформаційно-аналітична.</i> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема корекційно-педагогічної (за всіма нозологіями), з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p><i>СК.-1 Теоретико-методологічна.</i> Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності.</p> <p><i>СК.-2 Спеціально-методична (відповідно нозології).</i> Здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань; вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби реабілітації і корекційного навчання та виховання; досвід організації корекційно-педагогічного і навчально-реабілітаційного процесів; формування системи дидактико-методичних знань і умінь; здатність удосконалювати власну професійну діяльність. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями розвитку (мовлення, слуху, зору, інтелекту, опорно-рухового апарату тощо) в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах; реабілітаційних установах тощо.</p>

СК.-3 *Комунікативно-педагогічна (відповідно нозології)*. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-корекційну і навчально-реабілітаційну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

СК.-4 *Проектувальна (загальна та з урахуванням нозології)*. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності відповідно до порушень психофізичного розвитку та з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей особи; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

СК.-5 *Організаційна (відповідно нозології)* Здатність до застосування знань основних правил організації навчального, корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

СК.-6. *Психологічна компетентність (відповідно нозології)*. Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єктів навчального, корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, спеціально-психологічна, нейропсихологічна, психолінгвістична тощо.

Здатність до застосування знань про психологічні механізми навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

СК.-7. *Медико-біологічна компетентність (загальна та відповідно до нозології)*. Здатність до застосування професійних медико-біологічних знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту корекційного, навчально-реабілітаційного процесу відповідної освітньої галузі. Здатність оцінити структуру дефекту при психофізичних порушеннях (мовлення, інтелекту, функцій опорно-рухових та сенсорних систем); потенційні можливості розвитку різних сторін особистості кожної з категорії дітей з такими вадами; здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з мовленнєвими, сенсорним, інтелектуальними порушеннями.

Складниками медико-біологічної компетентності є анатомо-фізіологічна, генетична, неврологічна, клінічна, психопатологічна тощо (складники компетентності заповнюються відповідно до нозології).

СК.-8. *Корекційно-зорієнтована компетентність*. Здатність

	<p>виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання вад психофізичного розвитку дітей з психофізичними порушеннями (залежно від нозології) у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності. Володіння засобами та методами корекції пізнавальних психічних процесів, мовлення, сенсорних порушень, порушень опорно-рухових функцій, емоційно-вольової сфери в процесі виховання дітей. Здатність корекційно спрямовувати діяльність дитячого колективу, в якому є дитина/діти з психофізичними порушеннями. Здатність організовувати інклюзивний дитячий колектив, створювати в ньому умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції. Здатність здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю в різних типах закладів підпорядкованих МОН, МООЗ, Мін. праці та соціальної політики.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
	<p>Результати навчання здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» напряму 016 Спеціальна освіта:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклюзивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій; - організовувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку; - вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу; - здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, планувати та проводити з ними корекційно-розвивальну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу; - сприяти соціальній адаптації дітей з порушеннями психофізичного розвитку; готувати їх до суспільної та виробничої діяльності; - організовувати колектив дітей з порушеннями психофізичного розвитку та інтегрованого колективу; - здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу; - використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів; - використовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання, спеціальну апаратуру; - співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями); - систематично підвищувати свою кваліфікаційну компетентність; - постійно вивчати літературні джерела за профілем підготовки і суміжними питаннями;

	<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність; - на практиці застосовувати знання з охорони праці; - проводити лекційну та пропагандистську роботу з метою профілактики та подолання відхилень у розвитку дітей; - володіти культурою спілкування, його формами, способами, вербальними і невербальними засобами.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	У складі кафедри 14 викладачів. З них 2 доктора педагогічних наук, 2 професора; 5 кандидати педагогічних наук, доценти, серед яких 1 заслужений працівник освіти України; 2 кандидати психологічних наук, доцента; 1 кандидат медичних наук, доцент; 4 викладача.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського має у своєму розпорядженні 11 навчальних корпусів загальною площею 345767 кв. м. та 3 студентських гуртожитки на 1795 місць загальною площею 9916 кв. м.; буфети на 130 місць, 8 спортивних залів площею 204904 кв. м., спортивно-оздоровчий табір «Моряна» на березі Чорного моря на 120 місць. Функціонує 72 комп'ютерних класів, 1 актовий зал на 400 місць, читальні зали на 275 посадкових місць. Астрономічна обсерваторія університету включена до світового реєстру астрономічних об'єктів, у ній протягом останніх 25 років ведеться наукова робота за багатьма напрямками: спостереження малих тіл Сонячної системи, спектрометрія і фотометрія зірок, наземна підтримка космічних досліджень тощо.</p> <p>Усі навчальні корпуси та гуртожитки мають централізоване опалення, міське водопостачання та каналізацію. Забезпеченість іногородніх студентів гуртожитками складає 95 % всіх бажаючих. Забезпеченість учбовими площами на 1 студента складає 22 кв. м. Крім власних спортивних споруд, університет орендує стадіон. Забезпечена телефонізація будівель. Розклади занять складено так, що аудиторний фонд та лабораторії використовуються ущільнено та ефективно.</p> <p>В університеті на даний час діє 25 комп'ютерних класів, які підключені до локальної комп'ютерної мережі університету і глобальної комп'ютерної мережі Інтернет, а також працює університетський Web-сервер навчального процесу.</p> <p>Приміщення для науково-педагогічних працівників випускової кафедри спеціальної освіти:</p> <p>Аудиторія № 01.311, загальною площею 54,2 кв. м – приміщення професорсько-викладацького складу кафедри.</p> <p>Кафедра має достатнє за площею приміщення для професорсько-викладацького складу та допоміжного персоналу. Освітлювальне і вентиляційне обладнання навчальних приміщень, що використовується факультетом педагогіки та психології відповідає санітарно-гігієнічним вимогам і чинним нормативам. Кожен викладач має постійне робоче місце.</p> <p>Приміщення для навчання студентів:</p> <p>На момент акредитування напряму 016 Спеціальна освіта (логопедія) Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського забезпечує навчальний процес навчальними площами на весь термін навчання.</p> <p>Навчальні приміщення, що забезпечують підготовку за заявленою спеціальністю, розташовані на першому, другому, третьому поверхах навчального корпусу № 1. Крім приміщень загального використання,</p>

	<p>за кафедрою спеціальної освіти закріплено три аудиторії спеціального призначення.</p> <p>Аудиторії спеціального призначення: № 01.220 – лабораторія логопедії, загальною площею 36,6 кв. м; № 01.318 – кабінет спеціальної педагогіки та спеціальних методик, загальною площею 55 кв. м; № 01.320 – кабінет психолого-педагогічної діагностики та корекції, загальною площею 55,5 кв. м;</p> <p>Аудиторії підтримуються в належному робочому стані. Щороку проводиться косметичний ремонт приміщень. Завідувачем кафедри забезпечується суворий контроль за дотриманням правил охорони праці та правил техніки безпеки.</p> <p>Спостерігається щорічне зростання балансової вартості обладнання навчальних і спеціалізованих кабінетів.</p> <p>В усіх аудиторіях, що закріплені за кафедрою, наявні такі засоби наочної агітації: 1) попереджувальні написи: «Залишаючи аудиторію, вимкніть світло!»; 2) знаки безпеки: над розетками вказівка на небезпечність – 220 Вт, на щитках в аудиторіях – 380 В. У кожній аудиторії та в приміщеннях кафедри наявний інформаційний куточок із інструкцією № 24 з техніки безпеки в аудиторіях. На кафедрі існує також інструкція № 30 з техніки пожежної безпеки.</p> <p>Санітарно-технічний стан будівель і споруд знаходиться на відмінному рівні і відповідає нормативним документам. Експлуатація будівель і споруд здійснюється підрозділами адміністративно-господарської частини університету: ремонтно-будівельним підрозділом; підрозділом головного енергетика; сантехнічного підрозділу.</p> <p>Технічні засоби навчання: три комп'ютери, відеокамера, фотоапарат, ноутбук, екран для проектування і проектор, таблиці, карти, плакати, схеми. Особливо виділяється бібліотечний фонд кафедри, куди входять примірники навчальної та навчально-методичної літератури.</p> <p>На базі кафедри англійської філології, де проходять заняття з навчання студентів іноземної мови, працюють навчально-наукова лабораторія англійської мови та центр англійської мови та інформації, що мають у наявності відеокасети (60 штук), аудіокасети (50 штук); технічні засоби навчання: магнітофони (30 штук), два CD-магнітофони, телевізор, відеомагнітофон, комп'ютери (7); роздаткові засоби навчання: карти, плакати, картки, схеми та таблиці.</p> <p>Забезпечення навчальною та науковою літературою студентів і викладачів здійснює бібліотека Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського та читальний зал (додається).</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Освітня діяльність Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського здійснюється на підставі документів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України та відповідних галузевих стандартів вищої освіти. Для методичного забезпечення навчального процесу підготовки фахівців ОКР «магістр» спеціальності напряму 016 Спеціальна освіта (логопедія) наявні такі документи та матеріали: освітньо-кваліфікаційна характеристика і освітньо-професійна програма підготовки відповідних фахівців; навчальний план; навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, які вміщують наукові основи і мету навчальної дисципліни, зміст та структуру дисципліни зі структурно-логічною схемою і науково-методичним та</p>

програмним забезпеченням; програми практик; підручники і навчальні посібники з грифом Міністерства освіти і науки України; індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін; методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання дипломних робіт; інструктивно-методичні матеріали до семінарських і практичних занять; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу; робочі плани та програми; індивідуальні плани науково-педагогічних працівників; комплекти завдань для проміжного контролю з дисциплін; комплекти тестових завдань для підсумкового контролю знань; критерії оцінки знань.

Усі зазначені документи відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України.

Кваліфікаційні характеристики визначають професійне призначення фахівця та умови його використання, загальні вимоги до його підготовки; у них відображено те, що повинен знати і вміти фахівець із зазначеної спеціальності та за якими показниками він атестується.

Згідно з потребами фундаменталізації навчання, його зорієнтованості на педагогічні інновації, що відповідають європейським освітнім стандартам, запроваджена кредитно-трансферна система навчання та оцінки якості підготовки студентів. Зміст розроблених навчальних програм з усіх дисциплін відповідає сучасним суспільно-культурним потребам регіону й держави та враховує сьгоднішні освітні та соціально-економічні реалії. Отже, програми передбачають не лише задоволення зростаючих потреб студентів, але й суспільства в цілому.

Основним документом, що визначає організацію навчального процесу, є навчальний план і графік навчального процесу.

Навчальний план підготовки магістрів спеціальності напряму 016 Спеціальна освіта (логопедія) складений за типовою формою, яка затверджена Міністерством освіти і науки України. Навчальний план затверджується ректором університету. Місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь визначаються навчальною програмою дисципліни.

Робочі навчальні плани містять у собі всі необхідні цикли дисциплін: гуманітарної та соціально-економічної підготовки; професійної та практичної підготовки, кожен з яких має нормативну та варіативну частину, що в свою чергу поділяється на цикл вільного вибору студента та самостійного вибору навчального закладу. Загальний обсяг годин розподіляється з урахуванням особливостей типу спеціальностей.

Для кожної навчальної дисципліни складається робоча навчальна програма, що затверджується на засіданні кафедри. Всі дисципліни забезпечені робочими програмами, які постійно коригуються, оновлюються і щорічно затверджуються на засіданні кафедри, методичних радах факультету педагогіки та психології. Як робочі навчальні плани, так і робочі програми дисциплін виконуються кафедрою в повному обсязі.

Уся підготовка майбутнього професіонала фахівцями кафедри спрямована на розвиток у студентів уміння здійснювати фахову діяльність у навчально-виховних закладах на базі сформованої в них професійної компетентності та знань основ теорії спеціальної педагогіки та спеціальної психології; уміння поєднувати теоретичні

	<p>знання з практичною діяльністю; забезпечення практичного пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами спеціального корекційного педагогічного процесу; виховання у студентів потреби систематично поновлювати свої знання і творчо застосовувати їх у практичній діяльності. Підготовка майбутнього бакалавра спеціальної освіти спрямована на розвиток у студентів широкої ерудиції та культури.</p> <p>Розвитку вищезазначених цілей сприяють робочі програми дисциплін, робочі навчальні плани, які дозволяють правильно спланувати навчальну діяльність викладачів і студентів. Вони зорієнтовані на цілі навчання, сприяють їх досягненню, є інструментами реалізації методів і прийомів, що застосовуються в навчальному процесі і забезпечують управління діяльністю викладача й діяльністю студента. Крім того, вони забезпечують реалізацію новітніх технологій навчання.</p> <p>Робочі програми є складовою частиною навчально-методичного комплексу, який включає підручники, комп'ютерні програми, комплекти, ситуації, завдання для самостійної роботи. На кафедрі широко використовуються відео- та аудіоматеріали.</p> <p>Навчально-методичний комплект щодо підготовки зазначених фахівців включає: концепцію підготовки за спеціальністю; концепцію діяльності випускової кафедри; освітньо-кваліфікаційну характеристику; освітньо-професійну програму; навчальні плани; робочі навчальні програми дисциплін, робочі програми практик та їх методичне забезпечення; тематику дипломних робіт.</p> <p>Навчально-методичний комплекс дисципліни включає: нормативну програму дисципліни, робочу навчальну програму дисципліни; плани практичних, семінарських занять; завдання до самостійної роботи студентів; список рекомендованої літератури; матеріали методичного забезпечення (методичні вказівки до виконання практичних занять тощо), комплекти тестових завдань.</p> <p>Компоненти контролю є основними засобами організації та управління системи навчання. Цьому, в значній мірі, сприяє введення модульного навчання та рейтингової оцінки знань.</p> <p>Курсові роботи з наряду виконують студенти III та IV курсів. Курсова робота є самостійним науковим дослідженням студента із запропонованої науковим керівником або обраної самостійно наукової проблеми і дає плідний досвід підготовки наукових публікацій. Написання курсової роботи передбачає перший рівень теоретичної підготовки студентів.</p> <p>Курсова робота має засвідчити відповідний до курсу навчання рівень підготовки студента: достатню обізнаність із педагогічними, психологічними науковими працями, у яких висвітлено теоретичні положення, здійснено практичний аналіз матеріалу з обраної проблеми, представлено самостійні вміння орієнтуватися у наукових явищах, актуальних питаннях та напрямках корекційної педагогіки, сучасної логопедії тощо.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	–
Міжнародна кредитна мобільність	–
Навчання іноземних	–

здобувачів вищої освіти	
----------------------------	--

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.03.ННД.01	Історія і культура України	3	залік
1.03.ННД.02	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
1.03.ННД.03	Філософія	3	екзамен
1.03.ННД.04	Університетські студії	3	залік
1.03.ННД.05	Іноземна мова	8	екзамен\залік
1.03.ННД.06	Психологія (загальна, вікова, педагогічна, дитяча)	14	екзамен\залік
1.03.ННД.07	Педагогічна деонтологія, риторика, культура мовлення корекційного педагога	6	екзамен
1.03.ННД.08	Механізми і клініка мовленнєвих, сенсорних та інтелектуальних порушень	7	екзамен\залік
1.03.ННД.09	Логопедія і неврологічні основи логопедії	44	екзамен\залік
1.03.ННД.10	Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія	8	екзамен\залік
1.03.ННД.11	Спеціальна педагогіка з основами спеціальної дидактики	7	екзамен\залік
1.03.ННД.12	Педагогіка (загальна), педагогічна творчість, теорія і методика виховання дітей з вадами мовлення	12	екзамен\залік
1.03.ННД.13	Інформаційні технології та технічні засоби корекційного навчання	4	екзамен
1.03.ННД.14	Спеціальна методика розвитку мовлення і початкового навчання мови	8	екзамен\залік
1.03.ННД.15	Спеціальна методика формування елементарних математичних уявлень і навчання математики	7	екзамен\залік
1.03.ННД.16	Спеціальна методика ознайомлення з природничим та суспільним довкіллям	3	екзамен
1.03.ННД.17	Спеціальна методика фізичного виховання	3	екзамен
1.03.ННД.18	Анатомія, фізіологія, патологія дітей та основи генетики	3	екзамен
1.03.ННД.19	Невропатологія	3	екзамен
1.03.ННД.20	Перша медична допомога та гігієна у системі спеціальної освіти	4	залік
1.03.ННД.21	Психопатологія і психотерапія	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		156	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Дисципліни за вибором ВНЗ</i>			

1.03.ДВВ.01	Іноземна за проф. спрямуванням	3	екзамен\залік
1.03.ДВВ.03	Академічне письмове мовлення	3	екзамен
1.03.ДВВ.05	Комунікативні стратегії іноземної мови	3	екзамен
1.03.ДВВ.06	Спеціальна психологія	12	екзамен\залік
1.03.ДВВ.07	Організація психологічної служби	3	залік
1.03.ДВВ.08	Психолінгвістика	3	залік
1.03.ДВВ.09	Психодіагностика та технології проведення психологічних тренінгів у спеціальних та інклюзивних закладах	3	залік
1.03.ДВВ.10	Організація роботи психолого-медико-педагогічна-консультація та методи відбору у спеціальні заклади	3	екзамен
1.03.ДВВ.12	Логоритміка та ігри в логопедичній роботі із дітьми з тяжкими порушеннями мовлення	3	залік
1.03.ДВВ.14	Фізична реабілітація та логопедичний масаж у роботі із дітьми з тяжкими порушеннями мовлення	3	залік
1.03.ДВВ.15	Інклюзивне навчання дітей із порушеннями психофізичного розвитку	3	екзамен
1.03.ДВВ.17	Дитяча дошкільна література та виразне читання	3	залік
1.03.ДВВ.18	Спецкурс "Організація ігрової діяльності дітей з психофізичними вадами"	3	залік
1.03.ДВВ.20	Спецметодика образотворчого та трудового навчання	3	залік
1.03.ДВВ.22	Корекційно-реабілітаційні служби та соціально-правове забезпечення	3	залік
1.03.ДВВ.23	Спецсеминар "Організація роботи з дітьми із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення"	3	залік
1.03.ДВВ.24	Спецсеминар "Організація роботи з дітьми із загальним недорозвитком мовлення"	3	залік
<i>Практична підготовка</i>			
1.03.ДВВ.25	Волонтерська практика	4	залік
1.03.ДВВ.26	Логопедична навчально-педагогічна практика у дитячих навчальних закладах	8	залік
1.03.ДВВ.27	Виробнича педагогічна (Логопедична у дошкільних та шкільних закладах для дітей з тяжкими порушеннями мовлення)	12	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		84	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

<p>Спеціальна психологія</p>	<p>360/12</p>	<p>формування у студентів уявлення про предмет і методи вікової психології, її значення для навчання та виховання дітей, створення аналітичного підходу до дослідження людини з точки зору уявлень про психологічний вік, який відображає психологічні особливості, характерні для більшості представників даної культури або субкультури за порівняно однакових умов.</p>	<p>використовувати психологічні терміни; -планувати і проводити психологічне експериментальне дослідження; -визначати і вивчати вікові особливості психіки людини в онтогенезі; -організовувати і проводити психологічне консультування відповідно до віку.</p>
<p>Спеціальна педагогіка з основами спеціальної дидактики</p>	<p>210/7</p>	<p>оволодінні студентами сучасними і перспективним напрямками педагогічних розробок і досліджень з питань навчання і виховання громадян суспільства та їх практична реалізація.</p>	<p>-проводити педагогічний аналіз навчальної і професійної діяльності; -оцінювати стан навчально-педагогічного процесу; -зробити висновок про рівень впровадження в практику найефективніших форм і методів навчання і виховання згідно із запитами суспільства, яке розвивається.</p>
<p>Педагогіка (загальна), педагогічна творчість, теорія і методика виховання дітей з вадами мовлення</p>	<p>360/12</p>	<p>вивчення найважливіших проблем та основних понять теорії та методики виховання дітей з порушеннями мовлення; ознайомлення студентів з теоретичними та методичними основами організації виховної роботи в школах для дітей з вадами мовлення.</p>	<p>орієнтуватися у виховних та учбових ситуаціях, діагностувати рівні вихованості дітей з вадами мовлення, усвідомлювати та контролювати свій власний та дитячий психічний та фізичний стан, ставити завдання, здійснювати контроль за їх виконанням, оцінювати результати виховної діяльності, у практичній діяльності реалізовувати принципи та закономірності виховного процесу, адекватно використовувати систему методів, засобів та методичних прийомів виховання.</p>
<p>Педагогічна деонтологія, риторика, культура мовлення колекційного педагога</p>	<p>180/6</p>	<p>ознайомлення майбутніх педагогів з дефектологією та деонтологією як наукою, яка вивчає особливості розвитку, навчання, виховання дітей з особливими потребами повноцінної; розкриває сутність дефектології та деонтології як самостійних галузей в системі педагогічних</p>	<p>-характеризувати дітей з різними вадами; -визначати типи закладів для дітей з різними вадами; -використовувати різні форми роботи з різними групами людей; -диференціювати поняття “компенсація”, “корекція”, “соціалізація”, “реабілітація”, “абілітація”, “інтеграція”;</p>

		<p>наук, їх зв'язок з іншими науками; ознайомлює майбутніх фахівців з основними категоріями дітей з психофізичними вадами, з системою спеціальних навчально-виховних закладів для них, акцентує увагу на особливостях навчально-виховної роботи з різними категоріями дітей, які мають відхилення в розвитку; розкриває вплив фахівця-дефектолога на усвідомлення сімейних проблем, соціально-реабілітаційні аспекти деонтології.</p>	<p>“адаптація”; -діагностувати та прогнозувати психічний розвиток дитини; -надавати допомогу та соціальний захист людям похилого віку з психофізичними вадами; -працювати з «групами ризику».</p>
<p>Анатомія, фізіологія, патологія дітей з основами генетики</p>	90/3	<p>Засвоєння знань про структуру, функцію та патологію організму в цілому та його структурно-функціональних складових на різних рівнях організації. Мати навички проаналізувати, охарактеризувати різні анатоμο-функціональні системи органів та тканин в онтогенезі, в нормі та в умовах патології, поняття про гомеостаз, асиміляцію, дисиміляцію, обмін речовин.</p>	<p>-орієнтуватися в схемах, малюнках, фотографіях, що відображають структуру та функції всіх систем організму; окремих органів, тканин, клітин; -ілюструючи анатомічними схемами пояснити структурні та фізіологічні особливості всіх систем організму в нормі та при патології. -за допомогою анатомічних схем, малюнків, фотографій охарактеризувати рівні організації структур організму; -клітину як структурно-функціональну одиницю. -визначити функціональні особливості серцево-судинної дихальної, кровотворної травної, сечовидільної статевої систем, орієнтуватися в їх структурних характеристиках за допомогою схем, малюнків, фантомів, муляжів. -охарактеризувати будову, функцію ендокринної, імунної системи, опорно-рухового апарату користуючись наочним матеріалом: муляжами, малюнками, фотографіями. -визначити складові структурні компоненти центральної та периферичної нервової систем, надати характеристику функціональним особливостями кожного з них в умовах норми та патології за допомогою анатомічних малюнків, схем,</p>

			муляжів, фотографій, препаратів.
Невропатологія	90/3	засвоєння знань стосовно будови та фізіології нервової системи, принципи розвитку патологічних процесів, тонічної діагностики ушкоджень нервової системи, клінічних проявів захворювань нервової системи різної етіології питань експертизи та можливостей коригування даної патології.	-орієнтуватися в причинах виникнення нервових патологій; -самостійно аналізувати стан хворої дитини; -оцінити можливість педагогічної корекції станів.
Психопатологія і психотерапія	90/3	ознайомити студентів з розвитком психопатології і відношення суспільства до психічно хворих в різні історичні періоди, враховувати здобуття вітчизняних і зарубіжних вчених в галузі психіатрії з урахуваннями застосування її в корекційній освіті.	-встановлювати конструктивні відношення з дітьми, підлітками, що мають порушення в психічному розвитку, їх батьками і іншими родичами; -проведення клініко-психологічного обстеження, виявлення і диференціювання психологічних симптомів і синдромів; -розмежовувати і прогнозувати перебіг основних нозологічних форм.
Психологія (загальна, вікова, педагогічна, дитяча)	420/14	розкриття методологічних і теоретичних основ спеціальної дошкільної педагогіки, теоретико-методичних засад виховання, навчання і розвитку дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення, сучасних тенденцій і проблем організації педагогічної допомоги цим дітям.	-вивчення педагогічних закономірностей розвитку особистості в умовах обмежених можливостей життєдіяльності; -визначити корекційні та компенсаторні можливості людини відповідно до наявного порушення психофізичного розвитку її індивідуальних особливостей; -обґрунтування та розробка класифікацію осіб з особливими освітніми потребами; - розробка та реалізація освітніх корекційно-педагогічних, компенсаторних, реабілітаційних, попереджувальних та розвивальних програм освіти осіб з особливими потребами. - вивчення та здійснення соціального та середовищного адаптування, абілітації та реабілітації, інтеграції осіб з обмеженими можливостями різних вікових груп. - розробка та апробація програм профорієнтування профконсультування, професійної

			<p>підготовки соціально-трудової адаптації осіб з обмеженою працездатністю.</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчає та розробляє та реалізує педагогічні засоби і механізми профілактики порушень розвитку - розробляє та реалізує механізми інтеграції в освіті та соціокультурному середовищі, здійснює психолого-педагогічну підготовку батьків, що мають дітей з обмеженими можливостями.
Організація психологічної служби	90/3	<p>Підготовка спеціалістів до педагогічної діяльності в умовах спеціальних та масових навчальних закладів з дітьми, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку.</p> <p>Визначення обґрунтування і побудова педагогічних класифікацій аномалій; організація навчально-виховної роботи в системі спеціальної освіти.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вивчення особливостей становлення, розвитку спеціальної педагогіки та логопедії; основні поняття, напрями та принципи спеціальної педагогіки; - вивчення закономірностей спеціальної освіти, існуючих педагогічних систем освіти осіб з особливими потребами прогнозування виникнення та розвитку нових педагогічних систем; - розробка наукових основ змісту спеціальної освіти, принципів, методів, організаційних умов спеціальної освіти;
Механізми і клініка мовленнєвих, сенсорних та інтелектуальних порушень	210/7	<p>формування знань про будову функцій та патологію центральної та периферійної частин мовленнєвої та сенсорних систем (зорової та слухової), що беруть участь у формуванні мовлення; формування навичок застосовувати та удосконалювати набуті знання у подальшій професійній діяльності.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -охарактеризувати будову та функції мовленнєвої зорової та слухової сенсорних систем; -визначити характер патології з боку мовленнєвої, зорової та слухової сенсорних систем, вплив її на мовлення; -орієнтуватися в сучасних методах медичного дослідження функцій мовленнєвих та сенсорних систем; -досліджувати доступ мими методами дітей з порушеннями мовлення в умовах спеціальних закладів освіти.
Психодіагностика та технології проведення психологічних тренінгів у спеціальних та інклюзивних закладах	90/3	<p>набуття об'єму знань та практичних навичок які допоможуть оцінити психічний стан дитини, визначити форму і ступінь розумової відсталості, виявити причини її виявлення і механізм розвитку, спрогнозувати можливі проблеми пов'язані з навчанням і виховання:</p>	<ul style="list-style-type: none"> -проводити клініко-психологічне обстеження підлітків з інтелектуальними порушеннями. -читати медичну документацію -відмежовувати подібні стани -враховувати данні клінічного обстеження -при складанні корекційних програм

		виявити основні та додаткові симптоми та на основі яких виділяють форму і ступінь розумової відсталості; виявити типи темпераментів у розумово відсталих дітей.	
Логопедія і неврологічні основи логопедії	1320/44	«Логопедія» є підготовка студентів до здійснення організаційної, діагностичної, корекційної, розвивальної та профілактичної роботи, яку проводить вчитель-логопед у закладах освіти та охорони здоров'я.	проводити логопедичне обстеження з метою виявлення мовленнєвої патології та кваліфікації мовленнєвого дефекту, аналізувати особові справи осіб з ПМР та збирати анамнестичні дані, визначати етіологію та патогенез мовленнєвих порушень, обирати ефективні методики для проведення логопедичної роботи з подолання порушень мовленнєвого розвитку та їх попередження, проводити корекційну роботу з виправлення порушень звуковимови, фонематичних процесів, лексичної та граматичної сторін мовлення, зв'язного мовлення, просодичної сторони мовлення, голосу; проводити консультативну роботу з батьками та родичами осіб з порушеннями мовлення, проводити роз'яснювальну роботу серед батьків та педагогів щодо необхідності корекції та попередження порушень мовленнєвого розвитку у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, популяризувати логопедичні знання серед населення.
Логоритміка та ігри в логопедичній роботі із дітьми з тяжкими порушеннями мовлення	90/3	формування знань про всі форми мовленнєвої патології у дітей, принципи медичного обстеження дітей з мовленнєвими порушеннями; формувати навички, визначати: супутню неврологічну симптоматику у дітей (порушення зору, слуху, когнітивної сфери та ін.) з порушеним мовленням; організацію лікувально-педагогічної допомоги дітей з мовленнєвими порушеннями.	-орієнтуватися по схемах та малюнках у локалізації мовленнєвої патології в області підкоркових структур, мозочка та корі головного мозку; -досліджувати неврологічний стан дітей з мовленнєвою патологією; -самостійно визначати діагностикою мовленнєві порушення; -розробити корекційні заходи для різних форм мовленнєвої патології.
Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія	240/8	формування у студентів уявлення про предмет і методи логопсихології, її значення для навчання та	-використовувати психологічні терміни; -планувати і проводити психологічне експериментальне

		виховання дітей, створення аналітичного підходу до дослідження людини з точки зору уявлень про психологічний вік, який відображає психологічні особливості, характерні для більшості представників даної культури або субкультури за порівняно однакових умов.	дослідження; -визначати і вивчати вікові особливості психіки людини в онтогенезі; -організувати і проводити психологічне консультування відповідно до віку.
Психолінгвістика	90/3	ознайомити студентів з розвитком психопатології і відношення суспільства до психічно хворих в різні історичні періоди, враховувати здобуття вітчизняних і зарубіжних вчених в галузі психіатрії з урахуваннями застосування її в корекційній освіті.	-встановлювати конструктивні відношення з дітьми, підлітками, що мають порушення в психічному розвитку, їх батьками і іншими родичами; -проведення клініко-психологічного обстеження, виявлення і диференціювання психологічних симптомів і синдромів; -розмежовувати і прогнозувати перебіг основних нозологічних форм.
Дитяча дошкільна література та виразне читання	90/3	формування у студентів досконалої техніки мовлення, тобто дихання, голосу та дикції, уміння невимушено оперувати словом, правильно використовувати логічні наголоси і психологічні паузи, слідкувати за взаємовідповідністю між змістом і тоном, між словами, жестами та мімікою.	сприймати, відтворювати готові та створювати нові наукові фахові тексти; оволодіти прийомами підготовки і виголошення публічного виступу; навчитися застосовувати фахову українську термінологію у різноманітних комунікативних ситуаціях; вміти користуватись загальнономовними та спеціальними словниками.
Інформаційні технології та технічні засоби корекційного навчання	120/4	підготовка студентів до використання у навчально-виховній діяльності загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів новітніх інформаційних технологій на основі застосування автоматизованих комплексів і систем для інформування, навчання, виховання та створення інформаційного корекційно-розвивального середовища в спеціальних закладах освіти.	-користуватися програмним інструментарієм інформаційної технології для: -роботи з документами і текстами; -роботи з даними, наведеними у табличній формі; - роботи з базами даних -здійснення діагностичної, корекційної-розвивальної, реабілітаційної, роботи з особами, які мають порушення психофізичного розвитку .
Перша медична допомога та гігієна у системі спеціальної освіти	120\4	формування у студентів переконань, що здоров'я людини належить до числа глобальних проблем, має життєво важливе значення для всього людського і залежить	-визначати рівень здоров'я людини; -запобігати захворюваності; -попереджувати негативні фактори впливу на здоров'я. - давати рекомендації зі здорового способу життя, факторам ризику,

		від способу життя. Формування профілактичного спрямовання у майбутній практичній діяльності корекційними педагогами всіх спеціальностей корекційної освіти, які працюватимуть в спеціалізованих закладах для дітей з вадами розвитку та інвалідів з обмеженими можливостями.	профілактичним заходам; - визначити коефіцієнт корисної дії дошкільника та школяра; - характеризувати основні засоби, види і форми загартування - визначити по таблицях фізіологічну потребу в енергії й основних живильних речовинах для різних вікових груп дитячого населення; - дати гігієнічну оцінку вентиляції й висвітленню; - опанувати навичками санітарно-гігієнічного обстеження приміщень дошкільного-шкільного закладу та заповнити карту санітарного обстеження.
Організація роботи психолого-медико-педагогічна-консультація та методи відбору у спеціальні заклади	90/3	надати студентам знання з методики викладання української мови як навчального предмету в школі для дітей з ПТМ з метою оволодіння ними методами та прийомами корекції та формування мовлення як засобу спілкування та знаряддя мислення у дітей з тяжкими мовленнєвими порушеннями; підготувати студента до праці вчителем початкових класів шкіл для дітей із тяжкими порушеннями мовлення.	-науково розуміти проблему навчання учнів з ТПМ української мови; -творчо використовувати методичні знання і практичні вміння у практичній діяльності; -враховувати особливості корекційної і практичної спрямованості навчання; -реалізовувати дидактичні і методичні принципи в період навчання грамоти, граматики і правопису, читання, розвитку зв'язного усного і писемного мовлення учнів з ТПМ.
Інклюзивне навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку	90/3	формування у студентів знань про принципи, методи, засоби, форми, зміст та методики, розумового, сенсорного, фізичного, морального, естетичного, трудового виховання, підготовки дітей з ПМР до школи.	складати конспекти занять, бесід з батьками, тексти та методичні розробки дидактичних ігор, вправ, аналізувати передовим педагогічним досвідом працівників спеціальних дошкільних установ для дітей з порушеннями мовлення.
Фізична реабілітація та логопедичний масаж у роботі із дітьми з тяжкими порушеннями мовлення	90/3	ознайомлення студентів з принципами, засобами, методами, формами, змістом і методикою фізичного виховання дітей з тяжкими порушеннями мовлення.	планувати, організувати та проводити корекційно-розвивальну роботу з фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення.
Спецкурс «Організація ігрової діяльності дітей з	90/3	формування знань про всі форми мовленнєвої патології у дітей, принципи медичного обстеження дітей з мовленнєвими порушеннями;	-орієнтуватися по схемах та малюнках у локалізації мовленнєвої патології в області підкоркових структур, мозочка та корі головного мозку;

психофізичним и вадами»		<p>формувати навички, визначати: супутню неврологічну симптоматику у дітей (порушення зору, слуху, когнітивної сфери та ін.) з порушеним мовленням; організацію лікувально-педагогічної допомоги дітей з мовленнєвими порушеннями.</p>	<p>-досліджувати неврологічний стан дітей з мовленнєвою патологією; -самостійно визначати діагностикою мовленнєві порушення; -розробити корекційні заходи для різних форм мовленнєвої патології.</p>
Корекційно-реабілітаційні служби та соціально-правове забезпечення	90/3	<p>Підготовка спеціалістів до педагогічної діяльності в умовах спеціальних та масових навчальних закладів з дітьми, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку.</p> <p>Визначення обґрунтування і побудова педагогічних класифікацій аномалій; організація навчально-виховної роботи в системі спеціальної освіти.</p>	<p>- вивчення особливостей становлення, розвитку спеціальної педагогіки та логопедії; основні поняття, напрями та принципи спеціальної педагогіки; - вивчення закономірностей спеціальної освіти, існуючих педагогічних систем освіти осіб з особливими потребами прогнозування виникнення та розвитку нових педагогічних систем; - розробка наукових основ змісту спеціальної освіти, принципів, методів, організаційних умов спеціальної освіти;</p>
Спецсеінар «Організація роботи з дітьми із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення»	90/3	<p>«Логопедія» є підготовка студентів до здійснення організаційної, діагностичної, корекційної, розвивальної та профілактичної роботи, яку проводить вчитель-логопед у закладах освіти та охорони здоров'я.</p>	<p>проводити логопедичне обстеження з метою виявлення мовленнєвої патології та кваліфікації мовленнєвого дефекту, аналізувати особові справи осіб з ПМР та збирати анамнестичні дані, визначати етіологію та патогенез мовленнєвих порушень, обирати ефективні методики для проведення логопедичної роботи з подолання порушень мовленнєвого розвитку та їх попередження, проводити корекційну роботу з виправлення порушень звуковимови, фонематичних процесів, лексичної та граматичної сторін мовлення, зв'язного мовлення, просодичної сторони мовлення, голосу; проводити консультативну роботу з батьками та родичами осіб з порушеннями мовлення, проводити роз'яснювальну роботу серед батьків та педагогів щодо необхідності корекції та попередження порушень мовленнєвого розвитку у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, популяризувати</p>

			логопедичні знання серед населення.
Спецсеминар «Організація роботи з дітьми із загальним недорозвитком мовлення»	90/3	«Логопедія» є підготовка студентів до здійснення організаційної, діагностичної, корекційної, розвивальної та профілактичної роботи, яку проводить вчитель-логопед у закладах освіти та охорони здоров'я.	проводити логопедичне обстеження з метою виявлення мовленнєвої патології та кваліфікації мовленнєвого дефекту, аналізувати особові справи осіб з ПМР та збирати анамнестичні дані, визначати етіологію та патогенез мовленнєвих порушень, обирати ефективні методики для проведення логопедичної роботи з подолання порушень мовленнєвого розвитку та їх попередження, проводити корекційну роботу з виправлення порушень звуковимови, фонематичних процесів, лексичної та граматичної сторін мовлення, зв'язного мовлення, просодичної сторони мовлення, голосу; проводити консультативну роботу з батьками та родичами осіб з порушеннями мовлення, проводити роз'яснювальну роботу серед батьків та педагогів щодо необхідності корекції та попередження порушень мовленнєвого розвитку у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, популяризувати логопедичні знання серед населення.
Спецметодики			
Розвитку мовлення і початкового навчання мови	240/8	формування у студентів глибокого розуміння лінгво- та логодидактичних і психофізіологічних основ навчання рідної мови і мовлення і озброєння їх ефективними методами і прийомами роботи з даною категорією дітей. Предмет дисципліни: особливості розвитку різних сторін дитячого мовлення, завдання, зміст і спеціальні методики роботи з дітьми з різним ступенем порушення мовлення.	- науково розуміти проблему навчання дітей з ТПМ зв'язного мовлення; - творчо використовувати методичні знання і практичні вміння у мовленнєвій діяльності; - враховувати особливості корекційної і практичної спрямованості роботи з розвитку мовлення; - реалізовувати дидактичні і методичні принципи під час розвитку зв'язного усного мовлення дітей з ТПМ.
Образотворчого та трудового навчання	90/3	підготувати студентів до навчання учнів математики у спеціальних школах, сформуванню знання та вміння, що необхідні для професійного розв'язання	використовувати в навчальному процесі методи навчання математики в спеціальній школі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення; розробляти конспекти уроків з математики; здійснювати

		навчальних завдань, які виникають під час навчання школярів з тяжкими порушеннями мовлення математики.	пропедевтичну роботу щодо навчання математики в спеціальній школі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення; розвивати у дітей графічні навички; організувати роботу з математичного та геометричного розвитку дитини в сім'ї.
Формування елементарних математичних уявлень і навчання математики	120/4	підготувати студентів до навчання учнів математики у спеціальних ДНЗ, сформувати знання та вміння, що необхідні для професійного розв'язання навчальних завдань, які виникають під час навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення математики.	використовувати в навчальному процесі методи навчання математики в СДНЗ для дітей з тяжкими порушеннями мовлення; розробляти конспекти занять з математики; організувати роботу з математичного та геометричного розвитку дитини в сім'ї.
Ознайомлення з природничим та суспільним довкіллям	90/3	озброєння теоретичними знаннями і практичними навичками навчання учнів з ТПМ природознавства.	формувати та розвивати природознавчі знання, уміння та навички в учнів з ТПМ; здійснювати розвиток та корекції усного та писемного мовлення учнів з ТПМ засобами природознавства.
Фізичного виховання	90/3	ознайомлення студентів з принципами, засобами, методами, формами, змістом і методикою фізичного виховання дітей з тяжкими порушеннями мовлення.	планувати, організувати та проводити корекційно-розвивальну роботу з фізичного виховання дітей дошкільного та шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

При організації навчання за кредитно-модульною системою використовується модульно-рейтингова система оцінювання знань, яка передбачає накопичення балів за виконання усіх запланованих видів робіт.

Система контролю успішності студента містить: поточний, підсумковий (модульний) та семестровий (академічний) контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Вони можуть бути різними: усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, тестування, виконання аудиторних та позааудиторних контрольних робіт тощо.

Підсумковий (модульний) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання за кожний заліковий кредит. Форма проведення підсумкового (модульного) контролю може бути різною – письмова та усна, у вигляді тестів тощо, вона затверджується кафедрою і відображається у робочій навчальній програмі.

Результатом вивчення студентами навчальної дисципліни є **семестровий (академічний) контроль**. При семестровому контролі враховуються результати складання усіх підсумкових (модульних) контролів дисципліни згідно із структурою залікових кредитів. Семестровий контроль здійснюється також з метою підвищення балів, одержаних за результатами підсумкового (модульного) контролю.

Для ліквідації студентами академічної заборгованості за підсумковим (модульним) контролем вводиться по 2 тижні у кожному семестрі.

На семестровий (академічний) контроль графіком навчального процесу передбачено по одному тижню в кожному семестрі.

Підсумки модульного та семестрового (академічного) контролю наводяться у відомостях.

Перелік питань для семестрового контролю, що охоплює зміст дисципліни та виноситься на семестровий (академічний) контроль, наводиться в робочій навчальній програмі. Крім цього, для забезпечення контрольних заходів у програмі містяться такі матеріали:

- тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання та методичні вказівки до їх виконання;
- приклади типових завдань (задач), що виносяться на семестровий (академічний) контроль;
- методи оцінювання поточного і підсумкового контролю, критерії оцінювання тощо.

Варіанти розподілу балів з вивчення навчальної дисципліни, з виконання курсових робіт, практичної підготовки студентів наведені нижче.

Контроль успішності студента здійснюється на наступних засадах. Академічні успіхи студента оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (макс. 100 балів), що прийнята у МНУ імені В. О. Сухомлинського обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Організація контролю якості навчального процесу регламентується Положенням з кредитно-трансферної системи організації навчального процесу в МНУ імені В. О. Сухомлинського, затвердженим вченою радою університету. Головною метою системи є цілеспрямована перевірка засвоєння студентами навчальної програми в повному обсязі, проведення усіх форм занять, підготовки спеціалістів в цілому.

Основними принципами і підходами до контролю знань студентів визначено:

- проведення різноманітних видів контролю протягом семестру: поточного, модульного і підсумкового;
- гласність у проведенні підсумків міжсесійного контролю знань в академічних групах і на потоках студентів.

Система контролю спрямована на:

- тематичний аналіз результатів навчання;
- перевірку якості знань.

У МНУ імені В. О. Сухомлинського впроваджено наступні види контролю студентів:

Вхідний – реалізується перед початком навчання з метою виявлення початкового рівня підготовки студентів, їх інтелектуальних можливостей та психофізичних параметрів. Його проводять викладачі згідно з розробленими на кафедрі тестами та переліком питань усного опитування. Підсумки вхідного контролю враховуються в ході навчального процесу.

Поточний – найбільш поширений і найбільш ефективний вид контролю, який здійснюється систематично за планами, і має за мету оцінку якості навчального процесу та його результатів, виявлення труднощів, оперативного корегування процесу навчання. Він застосовується під час навчальних занять, семінарів, співбесід. Складовою частиною поточного контролю є аудиторні письмові модульні контрольні роботи, тестування, контрольні опитування, домашні індивідуальні завдання, реферати та курсові роботи. Питання до тестів, тексти контрольних робіт, індивідуальних завдань, теми рефератів та курсових робіт обговорюються та затверджуються на засіданнях кафедри. Стан навчання за результатами поточного контролю, обговорюється на засіданні кафедри 1-2 рази за семестр. Пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу узагальнюються деканатом і подаються до ректорату.

Підсумковий (модульний) – оцінка рівня опрацювання студентом теоретичного та практичного матеріалу у межах окремого залікового модуля, успішності виконання модульних контрольних робіт, тестів тощо. При підсумковому (модульному) контролі оцінюється рівень теоретичної та практичної підготовки студента із залікового модуля, результати модульних контрольних робіт, комп'ютерних чи письмових тестів тощо. Форма проведення підсумкового (модульного) контролю може бути письмовою або усною.

Підсумково-модульний за дисципліну – оцінка, що виставляється як середньозважене урахування усіх оцінок за залікові модулі. Підсумково-модульна оцінка за дисципліну може перескладається з метою її підвищення за бажанням студента в період проведення тижнів академічного контролю.

Семестровий (академічний) – остаточна оцінка, яка виставляється як середньозважена за результатами підсумкового (модульного) контролю та з урахуванням перескладання студентом дисципліни з метою підвищення оцінки у період тижнів академічного контролю.

Кожна навчальна дисципліна має конкретний перелік робіт, які студент зобов'язаний виконати, та критерії їх оцінювання, що визначаються кафедрою та сформульовані у робочій навчальній програмі дисципліни.

Для дисциплін, які вивчаються більше одного семестру, оцінювання досягнень студента за 100-бальною шкалою здійснюється у кожному семестрі. Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється як середньозважена за результатами всіх модулів, що вивчалися під час обох семестрів.

Семестровий екзамен або залік з навчальної дисципліни не є обов'язковим для студента, який склав усі модульні контролю та за їх результатами атестований державними оцінками «задовільно», «добре» або «відмінно». В такому разі йому зараховується як семестрова (академічна) оцінка за накопичувальною системою (бально-рейтинговою шкалою), тобто підсумково-модульна оцінка за дисципліну.

Екзамен, як правило, складають студенти, які не набрали протягом семестру необхідної для позитивної оцінки суми балів, а також ті, які мають бажання підвищити свій рейтинг (бал).

Оцінка знань студентів за підсумками складання іспитів та диференційованих заліків здійснювати за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

«Відмінно» ставиться у разі, коли студент глибоко та твердо засвоїв весь програмний матеріал, повністю, послідовно, грамотно і логічно його викладає, тісно пов'язує теорію з практикою, може відповісти на будь-яке запитання при зміні його форми, вільно вирішує завдання, задачі та ін., показує знання монографічного матеріалу, правильно обґрунтовує прийняті рішення, володіє різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних робіт, виявляє уміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок.

«Добре» – коли студент твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих помилок у відповіді на питання, може правильно використати теоретичні положення і володіє необхідними навичками при виконанні практичних завдань.

«Задовільно» – коли студент засвоїв тільки основний матеріал, але не знає окремих деталей, допускає неточні відповіді, недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладанні програмного матеріалу та має певні труднощі при виконанні практичних робіт.

«Незадовільно» – коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, має значні труднощі при виконанні практичних робіт.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано»).

«Зараховано» – коли студент виконав всі види робіт, які передбачені навчальним планом на семестр, знає програмний матеріал, уміє орієнтуватися в основних питаннях та категоріях даного курсу, користується ними при рішенні практичних задач.

«Незараховано» – коли студент не виконав всі види робіт, які передбачені навчальним планом на семестр, не знає програмний матеріал, не орієнтується в основних питаннях та категоріях даного курсу, не вміє користуватися ними при рішенні практичних задач.

Бальна шкала рейтингової оцінки навчального модуля

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	За шкалою	
		національною	бально-рейтинговою
1	2	3	4
A	Відмінно – відмінне виконання роботи, відповідь без помилок	5 (відмінно)	90-100

B	Дуже добре – виконання роботи з незначними помилками (до 5%)	4 (добре)	80-89
C	Добре – взагалі правильна робота, відповідь з кількома незначними помилками (до 10%)		70-79
D	Задовільно – непогано, але з певною кількістю помилок, які не заважають достатньо повному висвітленню питання, відповіді (до 25%)	3 (задовільно)	65-69
E	Достатньо – виконання робіт задовольняє мінімальні критерії для позитивної оцінки (до 40%)		60-65
FX	Незадовільно – потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки	2 (незадовільно)	35-59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота для отримання позитивної оцінки		1-34

Якщо студент отримав семестрову (академічну) оцінку менше 35 балів (оцінка F за ECTS), то у нього виникає академічна заборгованість, ліквідувати яку він може лише під час перескладання екзамену комісії.

Державна атестація фахівців за I (бакалаврським) рівнем за освітньо-професійною програмою спеціальності 016 «Спеціальна освіта», які навчаються у МНУ імені В. О. Сухомлинського, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені даною ОКХ, та рівня сформованості компетенцій вирішувати задачі діяльності, які можуть виникнути.

Нормативною формою державної атестації фахівців за I (бакалаврським) рівнем за освітньо-професійною програмою спеціальності 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 «Освіта» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» є комплексний кваліфікаційний екзамен.

На державну атестацію виносяться система компетенцій, що визначена в освітньо-кваліфікаційній характеристиці, та відповідні блоки змістових

модулів, що складають нормативну частину змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівця. Нормативні форми державної атестації студентів встановлюються відповідно до чинних норм підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» – складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

На комплексний кваліфікаційний екзамен «Теорія і спеціальні методики виховання дітей дошкільного та шкільного віку з порушеннями мовлення» виносяться блоки змістових модулів з дисциплін:

1. Спецпедагогіка з історією,
2. Теорія та методика виховання дітей з вадами мовлення,
3. Спеціальні методики навчання дітей із тяжкими порушеннями мовлення.

Форми державної атестації для бакалаврів можуть містити додатково тестовий контроль.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційному навчально-виховному), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і	+	+	+	+

характеризується комплексністю та невизначеністю умов.					
Загальні компетентності					
Особистісні:					
<i>Світоглядна компетентність</i>	+	+	+		
<i>Морально-етична компетентність</i>	+	+			
<i>Функціонально-поведінкова компетентність в спеціальній освіті</i>	+	+	+		+
<i>Соціокультурна</i>	+	+	+		+
<i>Міжособистісна взаємодія</i>	+	+	+		+
<i>Адаптивна</i>	+	+			+
<i>Рефлексивна</i>	+	+	+		+
Соціальні:					
<i>Громадянська компетентність</i>	+	+			+
Інструментальні:					
<i>Комунікативна компетентність.</i>	+	+	+		+
<i>Дослідницько-практичологічна компетентність.</i>	+	+	+		+
<i>Здоров'язберезувальна компетентність</i>	+	+			+
<i>Інформаційно-комунікаційна</i>	+	+	+		+
<i>Загальнонавчальна</i>	+	+	+		+
<i>Інформаційно-аналітична.</i>	+	+	+		+
Професійні (спеціальні, фахові) компетентності					
<i>Теоретико-методологічна</i>	+	+	+		+
<i>Спеціально-методична.</i>	+	+	+		+
<i>Комунікативно-педагогічна</i>	+	+	+		+
<i>Проектувальна.</i>	+	+	+		+
<i>Організаційна (відповідно спеціалізації).</i>	+	+	+		+
<i>Психологічна компетентність (відповідно нозології).</i>	+	+	+		+
<i>Медико-біологічна компетентність (загальна та відповідно до нозології)</i>	+	+	+		+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

№ з / п	Програмні результати навчання	Інтегральна	Компетентності																								
			Загальні компетентності												Спеціальні (фахові, предметні) компетентності												
			ЗК-1. Особистісні							Соціаль-	ЗК-3. Інструментальні																
			ЗК-1.1.	ЗК-1.2.	ЗК-1.3.	ЗК-1.4.	ЗК-1.5.	ЗК-1.6.	ЗК-1.7.		ЗК-2.	ЗК-3.1.	ЗК-3.2.	ЗК-3.3.	ЗК-3.4.	ЗК-3.5.	ЗК-3.6.	СК-1	СК-2.	СК-3.	СК-4.	СК-5.	СК-6.	СК-7.			
	ПРОФЕСІЙНІ ЗНАННЯ																										
1	Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом спеціальної освіти.		+	+	+	+					+		+	+		+											
2	Знати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби спеціальної освіти, суть процесів реабілітації і корекційного виховання, навчання й розвитку дітей дошкільного, шкільного віку і дорослих із обмеженими психофізичним и можливостями.	+			+		+	+			+	+	+	+	+	+				+	+	+	+				+

	Знати структуру і специфіку організації діагностичного, пропедевтичного, навчально-реабілітаційного і корекційно-педагогічного процесу, ведення відповідної нормативної документації. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.																					
3	Знати вікові та індивідуальні особливості дітей, учнів і дорослих з обмеженими психофізичними можливостями, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів в залежності від дизонтогенезу.	+			+		+	+			+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
4	Знати закономірності психічного розвитку при різних дизонтогеніях та теорію процесу навчального пізнання, сучасні технології корекційно-педагогічного і навчально-реабілітаційно	+			+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+

	освіти, під час розв'язування корекційно-педагогічних, навчально-реабілітаційних (професійно зорієнтованих) задач.																						
8	Володіти методиками вивчення (діагностики) індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і учнів з різними порушеннями психофізичного розвитку та стратегії їх урахування в процесі корекційного навчання, розвитку й виховання та при різних видах реабілітації. Скласти психолого-педагогічну характеристику на осіб із порушеннями психофізичного розвитку.	+			+		+	+				+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
9	Проектувати корекційно-педагогічний і навчально-реабілітаційний процеси для осіб різної вікової групи та при різних дизонтогеніях.	+	+	+	+		+	+				+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
10	Моделювати корекційно-педагогічний і навчально-	+	+	+	+		+	+				+	+	+	+	+	+			+	+	+	+

<p>реабілітаційний процес з дітьми, учнями і підлітками: розробляти проекти корекційних занять і уроків та їхні фрагменти, методичку корекційної роботи при різних порушеннях психофізичного розвитку, створювати методичку попередження, діагностики, консультативно-просвітницької роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, умінь і навичок із метою опанування дітьми і учнями певних елементів змісту програми корекційного процесу.</p>																					
<p>1 1 Проводити моніторинг якості навчальних досягнень дітей і учнів із освітніми потребами. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень дітей і учнів згідно з критеріями оцінювання та</p>	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

